

SYLABUS

dotyczy cykli kształcenia: 2020-2022, 2021-2023, 2022-2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/ MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	ELEMENTY PSYCHOLINGWISTYKI I SOCJOLINGWISTYKI
Nazwa jednostki realizującej kierunek studiów podyplomowych	Kolegium Nauk Humanistycznych Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot/ moduł	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa studiów podyplomowych/ kursu/ szkolenia	Logopedia
Poziom kształcenia	Studia podyplomowe
Semestr studiów/ kursu	Rok I, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Język kształcenia	polski
Koordynator	Prof. dr hab. Kazimierz Ożóg
Imię i nazwisko osoby prowadzącej/ osób prowadzących	Prof. dr hab. Kazimierz Ożóg

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wyktł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Praktyki	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
10	0	0	0	0	0	0	0	1

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku)

Zaliczenie bez oceny

WYMAGANIA WSTĘPNE

Brak wymagań wstępnych – kurs prowadzony od podstaw

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/ modułu

C ₁	zdobycie przez słuchaczy elementarnej wiedzy na temat zakresu badań socjolingwistyki i psycholingwistyki, podstawowych metod i narzędzi badawczych wykorzystywanych przez te gałęzie językoznawstwa
C ₂	poznanie wpływu czynników psychologicznych i socjologicznych na język
C ₃	poznanie możliwości wykorzystania wiedzy z zakresu psycholingwistyki i socjolingwistyki w terapii zaburzeń mowy

3.2. Efekty uczenia się dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu/ modułu	Odniesienie do efektów uczenia się dla studiów podyplom.
EK_01	Słuchacz/ka zna podstawowe pojęcia i metodologię badań socjo- i psycholingwistycznych, ma wiedzę na temat procesów psychicznych towarzyszących nadawaniu i odbiorowi mowy; ma świadomość kompleksowej natury języka oraz jego złożoności i zmienności; wie, jakie czynniki socjologiczne i psychologiczne wpływają na kształtowanie się języka	K_Wo3
EK_02	Słuchacz/ka ma rozwinięte umiejętności komunikacyjne, używa języka specjalistycznego i ogólnego w sposób precyzyjny i spójny; dostosowuje formę i treść komunikatu do odbiorcy – jego możliwości intelektualnych, wieku, stanu psychicznego itp.	K_Uo6
EK_03	Słuchacz/ka jest świadomy zmienności języka i jego zależności od czynników psychospołecznych, dlatego jej zachowania językowe (i szerzej: komunikacyjne) są wyważone i dostosowane do interlokutorów i pozostałych elementów sytuacji komunikacyjnej (etyka językowa)	K_Ko3

3.3. Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Przedmiot badań psycholingwistyki. Rola języka w poznaniu i doświadczaniu świata.
Człowiek jako istota mówiąca. Psychofizjologiczne procesy uczenia się i używania języka.
Kompetencja językowa a kompetencja komunikacyjna – język w zachowaniach społecznych
Socjalne zróżnicowanie polszczyzny. Płeć a język. Język jako narzędzie manipulacji.
Dziecko jako istota ucząca się języka i twórczo modyfikująca język.

3.4. Metody dydaktyczne

Wykład, prezentacja multimedialna, metody poglądowe

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

EK (efekt uczenia się)	Metody oceny efektów uczenia się	Forma zajęć
EK_01	aktywności na wykładach i dyskusji po zajęciach oraz w czasie konsultacji	w
EK_02	Wypowiedzi w trakcie wykładów i dyskusji po zajęciach oraz w czasie konsultacji	w
EK_03	aktywności na wykładach i dyskusji po zajęciach oraz w czasie konsultacji	w

4.2. Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie bez oceny –
Na podstawie aktywności na wykładach i dyskusji po zajęciach oraz w czasie konsultacji

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY SŁUCHACZA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	10 W
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta	
• przygotowanie do zajęć,	5
• studiowanie literatury przedmiotu	10
SUMA GODZIN	27
Sumaryczna liczba punktów ECTS:	1

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Wymiar godzinowy:	Nie dotyczy
Zasady i formy odbywania praktyk:	Nie dotyczy

LITERATURA

Literatura podstawowa: <ul style="list-style-type: none">Grabias S., <i>Język w zachowaniach społecznych</i>, Lublin.
Literatura uzupełniająca: <ul style="list-style-type: none">Aithison J., 1991, <i>Ssak, który mówi. Wstęp do psycholingwistyki</i>, Warszawa.Gajda S., 2003, <i>O językowym planie wyrażania</i>, [w:] <i>Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki</i>, t. I, red. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska, Opole, s. 27-36.Grabias S., 2001, <i>Zaburzenia mowy. Mowa, Teoria, Praktyka</i>, Lublin 2001.Ivić M., 1973, <i>Język jako reprezentacja świata w umyśle</i>, Warszawa.Jastrzębowska G., 1996, <i>Podstawy logopedii dla studentów logopedii, pedagogiki, psychologii, filologii</i>, Opole, s. 23-29.Jastrzębowska G., 2003, <i>Lingwistyczne, biomedyczne i psychologiczne ujęcie mowy</i>, [w:] <i>Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki</i>, t. I, red. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska, Opole, s. 330-349.Kimura D., 2006, <i>Płeć i poznanie</i>, Warszawa.Kurcz I., 1976, <i>Psycholingwistyka: przegląd problemów badawczych</i>, Warszawa.Kurcz I., 1987, <i>Język a reprezentacja świata w umyśle</i>, Warszawa.Ożóg K., 2004, <i>Polszczyzna przelotem XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia</i>. Rzeszów.Ożóg K., 2018, <i>Słowa dobre i słowa złe w komunikacji między Tobą a mną</i>, [W:] <i>Głos-język - komunikacja</i>, t. 5, W obliczu emocji, Rzeszów, s. 15-30.Ożóg K., 2006, <i>Współczesna polszczyzna a postmodernizm</i>, w: <i>Przemiany języka na tle przemian współczesnej kultury</i>, red. K. Ożóg, E. Oronowicz-Kida, Rzeszów 2006,

- Ożóg K., 2008, *Współczesna polszczyzna a konsumpcjonizm*, w: *Współczesna polszczyzna. Stan – Perspektywy – Zagrożenia*, red. Z. Cygal-Krupa, Tarnów, s. 59-70.
- Rakowska A., 2003, *Język, komunikacja, niepełnosprawność. Wybrane zagadnienia*. Kraków.
- Ratner B. (red.), Jean B. G. (red.), 2005, *Psycholingwistyka*, Sopot.
- Tabakowska E., 1995, *Gramatyka i obrazowanie*, Kraków.
- Taylor J.R., 2002, *Kategoryzacja językowa. Prototypy w teorii językoznawczej*, Kraków.